

Data publikacji: 20.04.2026-26.04.2026

Roślina: Zboża

Stan uprawy dla miejscowości Świnobród.

Pszenica ozima faza BBCH 29

W ubiegłym tygodniu wystąpiły wahania temperatury od 0,10°C do 20,08°C. Wilgotność względna powietrza mieściła się w przedziale od 33,36% do 96,88%, punkt rosy mieścił się w przedziale -1,70°C do 10,50°C; opad deszczu 0,00-1,40 mm, prędkość wiatru od 0,00 do 5,79 m/s.

Rośliny ogólnie w dobrej kondycji.

Zagrożenia:

Pogoda sprzyja nasileniu występowania chorób grzybowych w zbożach. Zagrożenie pojawia się szczególnie ze strony septoriozy paskowanej liści pszenicy (*Septoria tritici*). Septorioza paskowana liści to choroba atakująca przede wszystkim pszenicę, choć objawy obserwowane są też na pszenżycie oraz innych zbożach. Wywoływana jest ona przez grzyb *Zymoseptoria tritici* (synonim *Septoria tritici*), którego stadium płciowym jest *Mycosphaerella graminicola*. Wytwarza ona zarodniki workowe i odpowiada za infekcje pierwotne patogenu. Z kolei za zmasowane porażenia odpowiadają zarodniki konidialne, wytwarzane przez stadium niedoskonałe. Septorioza paskowana liści powoduje przedwczesne zasychanie i zamieranie liści, przez co ograniczeniu ulega powierzchnia asymilacyjna.

Zalecenia:

Septoriozę paskowaną liści pszenicy trzeba zwalczać jak najszybciej, żeby nie dopuścić do rozprzestrzeniania się i dalszej presji choroby. Zabieg wiosennej ochrony T1 przeciwko septoriozie paskowanej przeprowadza się w fazie (BBCH 29-32) końca krzewienia do pierwszego lub czasem drugiego kolanka zbóż.

Skutecznie ograniczają septoriozę paskowaną liści pszenicy substancje czynne o działaniu układowym, do najskuteczniejszych zaliczane są substancje z grupy SDHI, triazoli oraz strobiluryn. Dobrze jest sięgać po mieszaniny z substancjami tych grup.

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji

Data publikacji: 20.04.2026-26.04.2026

Roślina: Rzepak ozimy

Stan uprawy dla miejscowości Świnobród.

Rzepak znajduje się w fazie BBCH 59

W ubiegłym tygodniu wystąpiły wahania temperatury od 0,10°C do 20,08°C. Wilgotność względna powietrza mieściła się w przedziale od 33,36% do 96,88%, punkt rosy mieścił się w przedziale -1,70°C do 10,50°C; opad deszczu 0,00-1,40 mm, prędkość wiatru od 0,00 do 5,79 m/s.

Zagrożenia:

Wzrost temperatury powietrza w najbliższych dniach może przyczynić się do intensywnego nalotu chowaczy na plantację rzepaku.

Chowacz brukwiacek - nalot szkodnika na plantacje rzepaku następuje wczesną wiosną przy temperaturze gleby od 5 do 7°C i temperaturze otoczenia od 10 do 12°C. Takie warunki najczęściej przypadają na fazę rozwoju rzepaku BBCH 20-29. Dorosłe osobniki pojawiają się pod koniec czerwca i na początku lipca. Przy spadku temperatur i pojawiającym się zachmurzeniu szkodniki przestają być aktywne i chowają się.

Znaczne straty powstałe w wyniku uszkodzeń powodowanych przez chowacza brukwiaczka mogą wystąpić szczególnie w latach, kiedy rzepak jest słabo rozwinięty, najczęściej po ostrych zimach oraz w okresie wiosennej suszy. Próg szkodliwości dla chowacza brukwiaczka wynosi 10 chrząszczy w ciągu 3 dni w żółtym naczyniu lub 2-4 osobniki na 25 roślin. Zabieg zwalczający wykonuje się zazwyczaj w marcu, jeszcze przed złożeniem jaj przez szkodnika, gdy średnia dobowa temperatura utrzymuje się przez kilka dni na poziomie powyżej 6–8°C.

Chowacz czterozębny - w fazach BBCH 25–39, kiedy rośliny rosą i pęd główny wytwarza kolejne międzywęzła. Szerokie rozpowszechnienie w głównych rejonach uprawy roślin kapustowatych (w szczególności rzepaku ozimego). Szkodliwość *Ceutorhynchus pallidactylus* polega na uszkodzaniu łodyg rzepaku, prowadząc do ich osłabienia i łamania przy silniejszym wietrze, co ostatecznie prowadzi do obniżki plonu nawet o 20%. Uszkodzone łodygi stają się również podatne na wtórne porażenie przez sprawców chorób. Wydrążone w dolnej części łodygi otwory stanowią bramę dla wtórnych infekcji wywołanych przez suchą zgniliznę kapustnych, zgniliznę twardzikową, szarą pleśń oraz wertycyliozę. Pojawienie się szkodnika uzależnione jest od przede wszystkim od występujących warunków pogodowych, w tym głównie od temperatury powietrza. Jako graniczne przyjmuje się trzy noce z temperaturą powietrza powyżej 7°C. Od tego momentu żerowanie szkodników nasila się, co może prowadzić do znacznych strat na plantacji.

Słodyszek rzepakowy na pola rzepaku przelatują w okresie przed kwitnieniem gdy temperatura powietrza osiągnie wartość powyżej 15°C. Chrząszcze przegryzają pąki, aby dostać się do pyłku kwiatowego. Ponadto samice uszkodzają pąki kwiatowe, składając w nie jaja pojedynczo (do 200 sztuk). Larwa rozwija się w pąku około 5 tygodni. Dorosłe larwy opuszczają kwiaty i zagrzebują się w ziemi, gdzie się przepoczwarzają. Chrząszcze pojawiają się w czerwcu i po krótkim okresie żerowania pod koniec sierpnia przelatują na miejsca zimowania. Słodyszek rzepakowy ma tylko jedno pokolenie w roku. Progiem szkodliwości dla słodyszka rzepakowego przy zwartym kwiatostanie (skala BBCH 50-52) jest stwierdzenie 1-2 chrząszczy na 1 roślinie, natomiast przy luźnym kwiatostanie (skala BBCH 55-59) 3-5 chrząszczy na 1 roślinie.

Zalecenia:

Do zwalczania insektów można sięgnąć po takie substancje czynne jak alfa-cypermetryna lub etofenpoks. Przy zwalczaniu słodyszka należy zwrócić uwagę na to, co było już zastosowane w zwalczaniu chowaczy łądogowych (które nadal obecne są na plantacji) oraz uwzględnić to, czym chcemy dalej zwalczać szkodniki rzepaku np. w okresie kwitnienia. Rotacja substancjami czynnymi bywa trudna i należy zwracać uwagę na liczbę możliwych aplikacji w sezonie, która jest uwzględniona w etykiecie.

Warto także zwracać uwagę na temperatury działania.

Preparaty z grupy neonikotynoidów (np. acetamipryd) lub pyretroidów (m.in. cypermetryna, tau-fluwalinat, lambda-cyhalotryna czy gamma-cyhalotryna).

Zaleca się wystawienie żółtych naczyń na plantacjach w celu monitorowania progów szkodliwości.

Zagrożenia:

Sucha zgnilizna kapustnych obecna jest na szyjce korzeniowej, bo w to miejsce wrasta grzybnia, która jesienią porażała liście rzepaku. Grzyb z blaszki liściowej przerastał do nerwów liści, a następnie do ogonka liściowego i w ten sposób na szyjce korzeniowej zachodziła infekcja przez grzyb, który pierwotnie porażał liście. Na szyjce korzeniowej obecność grzyba objawia się początkowo w postaci brązowej lub brunatnej plamy obejmującej część lub cały obwód szyjki korzeniowej, po krótkim czasie, gdy zabraknie ochrony chemicznej w tym miejscu pojawia się mokra zgnilizna i widoczna jest erozja szyjki korzeniowej. Z czasem zmienione chorobowo miejsce zasycha, tkanki w wyniku rozwoju grzyba ulegają destrukcji, murszeją, na powierzchni plam pojawiać się mogą owocniki grzyba w postaci małych kulistych owocników — piknidiów. Przepływ wody, składników pokarmowych jest silnie utrudniony. Na obecną chwilę na niewielu plantacjach występują stadia początkowe suchej zgnilizny kapustnych.

Zalecenia:

Aby zabieg chemiczny był skuteczny temperatura nie może spaść poniżej 0 °C. W przypadku zastosowania chemicznej ochrony roślin przeciwko suchej zgniliznie kapustnych może to być substancja z grupy *triazoli* (*protikonazol, tebukonazol*).

W chwili obecnej temperatura sprzyja wykonaniu zabiegu jest powyżej 5°C. W walce z suchą zgnilizną kapustnych, nie występuje żadna inna metoda z integrowanej ochrony, środek chemiczny jest koniecznością. Należy przestrzegać zasady siania rzepaku po sobie, nie wcześniej niż po upływie 3 lat.

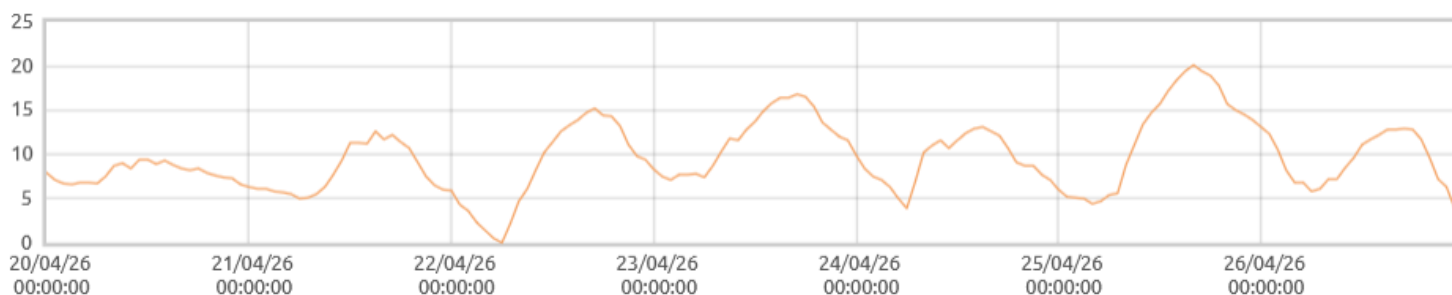
Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

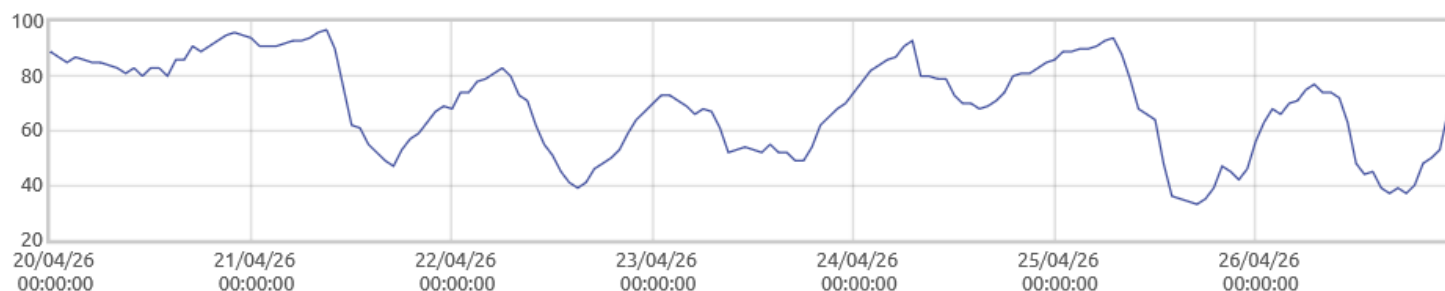
Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,

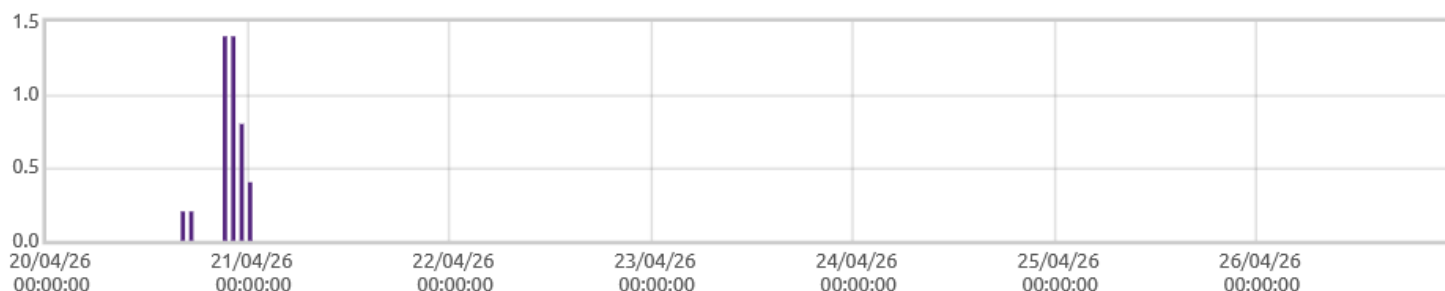
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji

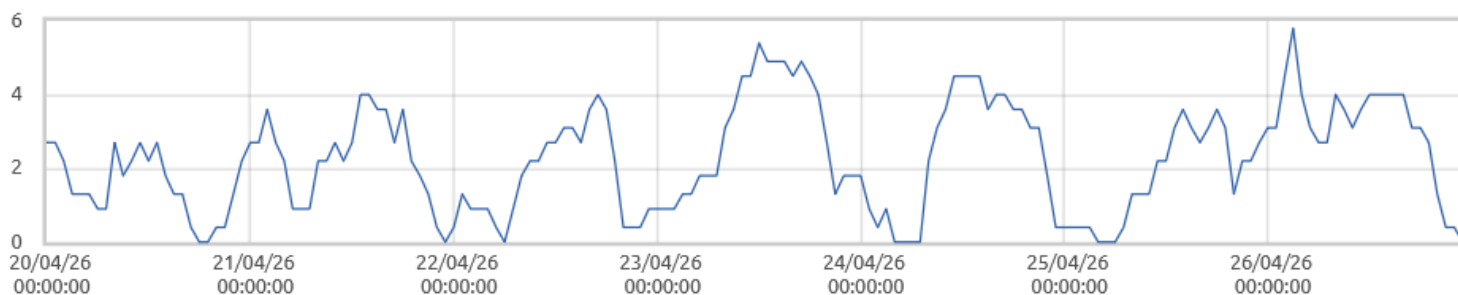
Świnobród: Temperatura powietrza [C]

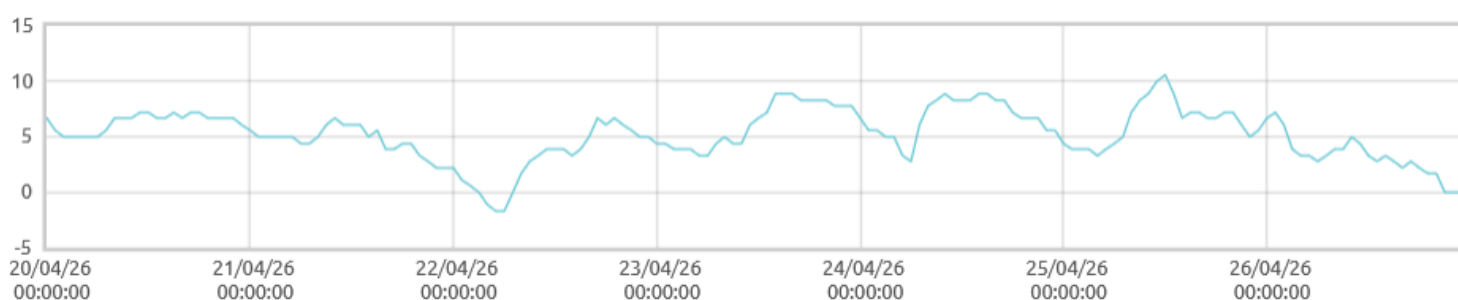
Świnobród: Wilgotność względna powietrza [%]

Świnobród: Opady deszczu [mm]

Świnobród: Prędkość wiatru [m/s]

Świnobród: Punkt rosy [C]